

## **AKTUALNOŚCI**

Już w sprzedaży "Wykaz działów katalogu rzeczowego dla małych bibliotek publicznych" autorstwa Teresy Turowskiej, którego podstawą opracowania jest publikacja "Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiątna: publikacja nr UDC-PO58". Materiał został przygotowany w formie publikacji książkowej. Sprzedażą zajmuje się dział dystrybucji.

W przygotowaniu znajduje się „Wykaz działów katalogu rzeczowego w bibliotekach publicznych dla dzieci i młodzieży” autorstwa Grażyny Lewandowicz-Nosal.

## **BIULETYN UKD**

Biuletyn Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej (Biuletyn UKD) jest dwumiesięcznikiem, wydawanym w wersji elektronicznej, ukazującym się na stronie [www.bn.org.pl](http://www.bn.org.pl) w zakładce Dla Bibliotekarzy.

Biuletyn UKD jest redagowany przez pracowników Pracowni Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej.

Metoda tworzenia symboli UKD jest prezentowana w MRF, "Extensions and Corrections to the UDC" i w wydany w 2007 r. podręczniku "The Universal Decimal Classification: a guide to its use" autorstwa I.C. McIlwaine. Na tej podstawie budowana jest metodyka tworzenia symboli UKD, prezentowana w Biuletynie UKD.

Do umieszczonych w Biuletynie UKD symboli dopisywane są odpowiedniki słowne zaczerpnięte z MRF i odpowiedniki słowne, równoważne z JHP BN.

*Istnieje możliwość przeszukiwania Biuletynu UKD przez odpowiedniki słowne i symbole UKD (Ctrl+F).*

## REGUŁY PRAGMATYCZNE

Poniżej przedstawione zostały dwa sposoby zapisu symboli UKD - dwie metody zapisu symboli w dziale 2. Są to dwa możliwe sposoby budowania symboli UKD.

W punkcie A prezentowana jest metoda sformułowaną przez Konsorcjum UKD (przez nas odrzuconą)

W punkcie B prezentowane są dwie metody - dwa potencjalne rozwiązania, pierwszy sposób, ustalony przez MRF, drugi sposób bazujący na dotychczasowej praktyce "Przewodnika Bibliograficznego".

Punkty A i B stanowią wprowadzenie do opisanego reguł pragmatycznych dla działu 2.

**W punkcie C umieszczono przyjęte (obligatoryjne) dla "Przewodnika Bibliograficznego", sugerowane (postulowane) dla bibliotek publicznych i pedagogicznych rozwiązania.**

**W punkcie C umieszczono reguły pragmatyczne (noty stosowania, uwagi stosowania, decyzje stosowania) - zalecane - rozpowszechniane w celu zastosowania.**

A. Rozbudowa symboli zaproponowana w pliku wzorcowym MRF, stworzonym przez Konsorcjum w Hadze

W dziale 2 Religia. Teologia są stosowane poddziały analityczne z kreską.

Symbole analityczne z kreską są dopisywane bezpośrednio po symbolu głównym.

Ilość dopisywanych symboli analitycznych z kreską jest nieograniczona. Stosowanie poddziałów analitycznych pozwala na pełniejsze

wyrażenie licznych pojęć z zakresu religii i szczególnych aspektów zagadnień.

Ilustrują to następujące przykłady.

2-167.2 Aniołowie  
272-167.2 Aniołowie - katolicyzm  
26-167.2 Aniołowie - judaizm

27-31 Jezus Chrystus  
27-31-166 Wcielenie Jezusa Chrystusa  
27-31-543.4 Orędownictwo Jezusa Chrystusa

27-788 Zakony  
27-788-544.6 Śluby zakonne  
27-788-558.2 Nowicjat

27-74 Prawo religijne  
27-742-24 Pismo Święte jako źródło prawa

2-788 Zakony. Klasztory  
23-788 Klasztory hinduistyczne  
2-447.7 Celibat  
23-788-447.7 Celibat w klasztorach hinduistycznych

B. Możliwości stosowania poddziałów analitycznych z kreską w dziale 2 Religia. Teologia (potencjalne zastosowania)

Każda biblioteka sama dokonuje wyboru metody klasyfikowania. Poniżej zaprezentowano rozwiązania alternatywne (warianty).

Wariant A: 272-31:272-5 Droga krzyżowa  
Wariant B: 272-31-5 Droga krzyżowa

Wariant A: 272-555:272-74 Małżeństwo - prawo kanoniczne  
Wariant B: 272-555-74 Małżeństwo - prawo kanoniczne

Wariant A: 272-42:272-58 Rozmyślania religijne o dekalogu  
Wariant B: 272-42-58 Rozmyślania religijne o dekalogu

Wariant A: 272-312.47:272-145.55(469)"19" Objawienia maryjne w Fatimie

Wariant B: 272-312.47-145.55(469)"19" Objawienia maryjne w Fatimie

**Spośród powyżej zaproponowanych metod tworzenia symboli w dziale 2 wybrano sposób polegający na każdorazowym powtarzaniu symbolu głównego z podziałem analitycznym, np. 27-31:27-58 Rozmyślania religijne na temat Jezusa Chrystusa. Odrzucono sposób proponowany przez twórców pliku wzorcowego, tj. 27-31-58 Rozmyślania religijne na temat Jezusa Chrystusa. Ten sposób służy zwiększeniu jednolitości (konsekwencji) opracowania i jednoznaczności klasyfikowania. Symbole zbudowane w ten sposób są również prostsze w stosowaniu i wyszukiwaniu.**

### **C. Reguły pragmatyczne UKD (opracowane w Pracowni UKD)**

Ilość dopisywanych symboli analitycznych z kreską, występujących bezpośrednio po symbolu głównym jest ograniczona do jednego podziału analitycznego z kreską. W tygodniku "Przewodnik Bibliograficzny" prezentowana jest metoda klasyfikowania, stosowana w Bibliotece Narodowej, zgodna z opisaną powyżej.

W podanej metodzie są wyjątki, tj. symbole na analizę i interpretację ksiąg świętych są budowane w następujący sposób.

2-23/-24-27 Komentarze, egzegeza ksiąg świętych

26-23/-24-27 Tora - analiza i interpretacja

27-242/-244-27 Biblia. ST - analiza i interpretacja

### **Przykłady rozwiązań:**

### **Rozbudowa symboli w dziale 2**

## **Jednostkowe rozwiązania**

2-67 Dyskryminacja religijna, prześladowania religijne, współistnienie  
2-1:141.72 Teologia feministyczna  
2-181/-184 Wolność woli - teologia. Przeznaczenie  
28-7 Dżihad

## **Grupy decyzji**

### **1. Zakony**

2-788/-789 Zakony  
24-788/-789 Zakony - buddyzm  
27-788/-789 Zakony - chrześcijaństwo, templariusze, zakony rycerskie  
271.2-788/-789 Zakony - prawosławie  
272-788/-789 Zakony - katolicyzm  
272-788/-789:272-42 Reguły i konstytucje zakonne (katolickie)

### **2. Duchowość religijna**

2-58 Duchowość religijna  
26-58 duchowość żydowska  
27-58 duchowość chrześcijańska, rozmyślania religijne (chrześcijańskie)  
272-58 duchowość katolicka, rozmyślania religijne (katolickie)  
272-36"15"A/Z:272-725:272-58 Duchowość księdza - świętego  
272-36"18"A/Z:272-788/-789:272-58](44)"18" Duchowość św. Teresy Karmelitanki  
272-784:272-58 Duchowość Arcybractwa Matki Bożej  
272-788/-789:272-58 Duchowość zakonna - katolicyzm

### **3. Praktyka życia religijnego**

2-44 Praktyka życia religijnego  
26-44-058.833 Małżeństwo - judaizm

272-44-058.833 Małżeństwo - katolicyzm (czyli życie religijne małżeństwa, a sakrament małżeństwa 272-555)  
28-44-058.833 Małżeństwo - islam

#### **4. Szkolnictwo religijne**

2-75 Szkolnictwo religijne  
26-75 Cheder. Szkolnictwo religijne żydowskie  
272-75 Szkolnictwo parafialne (katolickie)  
28-75 Medresa. Szkolnictwo religijne muzułmańskie

#### **2-756 Szkolnictwo wyższe religijne**

26-756 Jesziwa. Szkolnictwo religijne wyższe  
27-756 Seminaria duchowne  
271.2-756 Seminaria duchowne prawosławne  
272-756 Seminaria duchowne katolickie  
zob. też 378.4:272 Uniwersytety katolickie

#### **5. Religijność**

2-44:316.64 Religijność  
272-44:316.64 Religijność (katolicyzm)  
274.5-44:316.64 Religijność (luteranizm)

#### **6. Relacje między religiami i wyznaniem**

2-67 Stosunki między religiami  
272:271.2]-67 Kościół katolicki a kościoły prawosławne  
27:28]-67 Chrześcijaństwo a islam

#### **7. Konwersja religijna**

2-181/-184 Konwersja (poddział analityczny będzie dodawany do religii/wyznania, na które ktoś się nawrócił)  
24-181/-184 Konwersja na buddyzm  
27-184 Konwersja na chrześcijaństwo  
272-184 Konwersja na katolicyzm

## **8. Pielgrzymki**

2-57 Pielgrzymki, podział miejsca po pielgrzymkach oznacza kraj, po którym się podróżuje, np.:

27-57(569.4+620) Pielgrzymki do Ziemi Świętej

272-57(438) Pielgrzymki (katolickie) do polskich sanktuariów

272-57(460=162.1) Polacy pielgrzymujący do Santiago de Compostela w Hiszpanii

28-57(532) Pielgrzymki do Mekki

## **Dział 27**

Poddziały analityczne -1/-9 podane w dziale 27 Chrześcijaństwo możemy stosować tylko w obrębie tego działu. Dla religii niechrześcijańskich stosujemy podziały zawarte w 2.

## **Jednostkowe rozwiązania**

27-235/-236(02.025.2)(02.053.2) Biblia dla dzieci

27-42 Idolatria, Bluźnierstwo, Symonia

27-46/-48 Dziesięcina

27-67 Irenizm

27-76 Wyprawy krzyżowe

27-788/-789 Eremici

27-87 Gnostycyzm, marcjonizm, pryscylianizm, montaniści, donatyzm, pelagianizm, bogomili, ikonoklazm, hezychazm, jansenizm, katarzy

271.72/.74 Kościoły przedchalcedońskie

273.2 Mariawici

279.13/.14 Adwentyści (łączymy dwa symbole - w jhp BN nie rozdzielamy na Adwentystów i Adwentystów Dnia Siódmego, więc w UKD też nie będziemy)

## **Grupy decyzji**

### **1. Jezus Chrystus**

27-31 Jezus Chrystus

272-31 Jezus Chrystus - teologia - katolicyzm

271.2-31 Jezus Chrystus - teologia - prawosławie

## **2. Misje - chrześcijaństwo**

27-76 Misje chrześcijańskie

272-76 Misje - katolicyzm

272-76(81=162.1) Misje prowadzone w Brazylii dla Polaków

277.6-76(6) Misje metodystów w Afryce

## **3. Biblia**

27-23/-24-27 Biblia - analiza i interpretacja

27-248.3/.8 Listy apostołskie - to symbol na Listy Apostolskie biblijne,

czyli wg jhp BN: Biblia. NT. Listy katolickie oraz Biblia. NT. Listy św. Pawła,

Księgi Pisma Świętego (i tekst i analiza) zawsze od 27, jeżeli będzie bardzo potrzebne ukazanie wyznania interpretujących to jako drugi symbol, np.:

27-246/-249 Biblia. NT, a nie 272-246/-249

27-23/-24-27:811.162.1'25 Biblia - przekłady polskie

27-23/-24-27 Biblia - analiza i interpretacja

Kobieta - w Biblii (tematyka Biblii nie jest wyrażona w kolejnych symbolach, podawany jest tylko symbol dla Biblii). Tematyka ksiąg świętych jest wyrażona tylko w symbolu Biblii.

27-23/-24-27:27-58 Biblia - rozmyślania religijne

## **4. Miłosierdzie Boże**

27-14 Miłosierdzie Boże

272-14 Miłosierdzie Boże - teologia - katolicyzm

## **5. Teologia chrześcijańska**



27-1 Teologia chrześcijańska  
zob. też 141:27-1 Filozofia chrześcijańska  
27-1A/Z dla konkretnego teologa  
272-1A/Z teolog katolicki

## **6. Pogrzeb - liturgia**

27-557 Pogrzeb - liturgia  
272-557 Pogrzeb - liturgia - katolicyzm  
273.4-557 Pogrzeb - liturgia anglikańska

## **7. Podręczniki do katechezy**

27-282.4 Katechizm. Wyznanie wiary  
271.2-282.4(075.2) Prawosławie - podręcznik dla szkół  
podstawowych  
272-282.4(075.3-021.64) Katolicyzm - podręcznik dla gimnazjów

## **8. Duchowieństwo**

27-725 Duchowieństwo - chrześcijaństwo (dla poszczególnych  
duchownych dodawany jest podział A/Z)  
272-725A/Z Duchowny katolicki, np. Wyszyński, Stefan (1901-  
1981)  
272-725-047.28 Duchowieństwo katolickie - ilustracja

## **9. Kazania**

27-475 Kazania chrześcijańskie - rozważania na temat  
wygłoszonych kazań  
272-475 Kazania katolickie - rozważania na temat wykazanych  
kazań  
272-475(042) Kazania - katolicyzm - tekst  
na konkretny temat to, np. Kazania o Jezusie Chrystusie 272-

31(042)

## **Dział 272**

### **Zalecenia**

Nie stosujemy poddziału formy (082.2) antologie, cytaty, fragmenty w przypadku hasła Biblia - fragmenty

### **Jednostkowe rozwiązania**

272-145.55 Uzdrawienia cudowne - katolicyzm

272-31:272-5 Droga krzyżowa

272-48:343.26-052 Duszpasterstwo więzienne

272-5 Pomoce liturgiczno-duszpasterskie - katolicyzm

272-5:394.4 Jubileusz Roku 2000

272-534 Różaniec

272-549:005.745 Kongresy eucharystyczne (bez A/Z dla konkretnych kongresów)

272-58:272-48 Kierownictwo duchowe

272-732.2"1965/..."A/Z Jan Paweł II - nauczanie, Jan Paweł II - podróże apostolskie (A/Z dla konkretnego papieża)

272-732.2 Konklawe

272-745 Inkwizycja

### **Grupy decyzji**

#### **1. Modlitewnik**

272-282.5 Modlitewnik- katolicyzm

bez wyrażania patrona - tak jak w poprzednich tablicach, tak samo litanie i nowenny

272-282.5 Modlitewnik ku czci świętego

272-282.5 Modlitewnik ku czci Matki Bożej

#### **2. Rekolekcje**

272-586 Rekolekcje  
272-36"15"A/Z:272-586 Rekolekcje nt. konkretnego świętego  
272-36"19"A/Z:272-145.55(460)"19":272-586 Rekolekcje nt.  
konkretnego świętego i objawień prywatnych  
272-167.2:272-586 Rekolekcje o aniołach  
272-549:272-586 Rekolekcje nt. sakramentu eucharystii

### **3. Rozmyślania religijne katolickie**

272-58 Rozmyślania religijne  
272-31:272-58 Rozmyślania religijne o Jezusie  
272-44-058.833:272-58 Rozmyślania religijne o małżeństwie  
27-247-27:272-58 Rozmyślania religijne nt. Ewangelii

### **5. Prawo kanoniczne**

272-74 Prawo kanoniczne  
272-555:272-74 Małżeństwo - prawo kanoniczne  
272-745 Sądownictwo kościelne katolickie

### **6. Kult wizerunków maryjnych**

272-526.6/.7(438)"19":272-312.47 Kult Matki Boskiej Pocieszenia  
w Warszawie w 20 w.

### **7. Objawienia prywatne**

272-145.55 Objawienia prywatne - katolicyzm  
272-145.55(497.6):272-312.47 Objawienia maryjne w Medjugorju

### **9. Pieśni**

272-535 Pieśń religijna - katolicyzm - teksty, Pieśń religijna -  
katolicyzm - teksty z chwytami gitarowymi, Kolędy - teksty

271.2-535 Pieśń religijna - prawosławie - teksty

272-535:783.089 Pieśń religijna - katolicyzm - melodia z tekstem podłożonym, Pieśń religijna - katolicyzm - melodia z tekstem podłożonym i funkcjami harmonicznymi

272-535:783.65.089 Kolędy - melodia z tekstem podłożonym

## **11. Listy apostołskie**

omówienie listów apostołskich (papieskich) będziemy robić przez 272-732.2, a teksty przez (044.6), np.:

272-732.2"1965/..."A/Z Listy apostołskie - historia - od 1965 r.

(omówienie listu konkretnego papieża)

272-76(044.6) List apostołski nt. misji (tekst)